

2019-12-03

Dnr: A2019/02036/A

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss: Departementspromemorian *Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid (Ds 2019:24)*

Ingen samordning av dagar med aktivitetsstöd och arbetslöshets-
ersättning – avsnitt 5.3

Beviljande av ersättningsperiod

Av 22 a § ALF framgår att prövning och beviljande av en ersättningsperiod får göras för den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd. Sveriges a-kassor förutsätter härvid att ramtiden ska bestämmas utifrån 15 b § ALF, d v s de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden påbörjade programmet – och i förekommande fall utifrån 15 c § ALF för sökande som inte har uppfyllt ett arbetsvillkor när programmet påbörjades, men som gör det under pågående program. Ramtiden är då de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden uppfyllt arbetsvillkoret.

Av den föreslagna 22 c § ALF framgår att en prövning enligt 22 a § ALF ska göras för den som anvisats det arbetsmarknadspolitiska programmet utvecklingstid, dock utan att någon ersättningsperiod beviljas. Sveriges a-kassor har inget i sak att invända mot att den som anvisats programmet utvecklingstid inte ska beviljas en ersättningsperiod. Vi vill dock påtala att det innebär ytterligare ett undantag i en redan komplicerad lagstiftning som också medför att arbetslöshetskassorna behöver utveckla sina system för att kunna hantera detta undantag.

Förvärvsarbete för att uppfylla arbetsvillkoret

Arbetslöshetskassorna ska således pröva om den som anvisats programmet utvecklingstid uppfyller ett arbetsvillkor inom en ramtid och skicka uppgifterna till Försäkringskassan men utan att bevilja en ersättningsperiod. Enligt 15 § ALF får tid då förvärvsarbete har utförts inte räknas mer än en gång för att uppfylla arbetsvillkoret. Departementet bedömer att förslaget inte påverkar tillämpningen av 15 § ALF eftersom någon ersättningsperiod inte ska beviljas för den som deltar i programmet utvecklingstid. Sveriges a-kassor befarar att detta skulle kunna komma att tolkas på annat sätt då det i 15 § ALF – i dess nuvarande utformning – endast anges att arbete inte får räknas igen för att uppfylla arbetsvillkoret. Sveriges a-kassor noterar dock att det i bestämmelsen inte finns någon koppling till att arbetsvillkoret

Sveriges a-kassorBesök: Klara Norra Kyrkogata 33
111 22 StockholmPost: Box 1110,
111 81 Stockholm
Tel: 08 555 138 00info@sverigesakassor.se
www.sverigesakassor.se
Orgnr 802006-9582

ska ha använts just till att bevilja en ersättningsperiod varför vi gärna ser ett ytterligare tydliggörande gällande detta.

Pågående ersättningsperiod

I avsnitt 3.2 framgår att en utgångspunkt i förslaget är att det inte ska gå att delta i programmet utvecklingstid och få aktivitetsstöd och samtidigt arbetslöshetsersättning. Det framgår dock inte av författningsförslagen att det inte ska vara möjligt för en sökande att återknyta till en tidigare beviljad ersättningsperiod. Detta bör tydliggöras.

Såsom Sveriges a-kassor uppfattar förslaget om införandet av utvecklingstid ska den sökande skrivas in i programmet utvecklingstid i en omfattning som motsvarar den anställning som sökanden är utvecklingsledig från. För en person som arbetar upp till sitt arbetsutbud är tillämpningen förhållandevis enkel om denne ska delta i programmet utvecklingstid.

Sveriges a-kassor kan emellertid förutse vissa tillämpningssvårigheter för sökande som arbetat deltid och fått arbetslöshetsersättning jämsides med sin deltidsanställning och som söker utvecklingsledigt från sin deltidsanställning. Vi konstaterar att det i dag förekommer ärenden där sökanden anvisas program motsvarande understigande sitt totala arbetsutbud och som då ansöker om arbetslöshetsersättning för den arbetslösa tiden utöver programmet vilket inte torde vara lagstiftarens mening. Sveriges a-kassor anser att författningsförslaget inte är i linje med utgångspunkten om att man inte ska kunna få arbetslöshetsersättning jämsides med utvecklingstid på deltid. Sveriges a-kassor ser ett behov av att detta regleras.

Ikraftträdande – avsnitt 6.1

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2020. Ändringarna medför att arbetslöshetskassorna behöver utveckla sina IT-system. Sveriges a-kassor anser därför att ändringarna bör träda i kraft sex månader efter beslut om förändringarna.

Sveriges a-kassor har i övrigt inget att erinra mot förslagen.

Med vänlig hälsning
Sveriges a-kassor

Harald Petersson
Ordförande

Bilagor: A-kassornas remissvar

2019-11-15

Synpunkter på Ds 2019:24, "Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid"

Pappers arbetslöshetskassa har fått möjlighet att lämna synpunkter på promemorian "Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid", Ds 2019:24. Vi ser positivt på att lagförslag tillkommit för personer med utvecklingstid för att de inte ska hamna i ett sämre läge vid eventuell arbetslöshet. De punkter i promemorian som vi anser vara av särskilt positiv betydelse är följande:

- Att utvecklingstid kan överhoppas i samband med prövning av arbetsvillkoret samt bestämmande av ramtid.
- Att prövning enligt 22 a § ALF görs *utan* att en ersättningsperiod beviljas eftersom prövningen görs gentemot personer som inte är arbetslösa i arbetslöshetsförsäkringens mening.

Vi ser även några utmaningar och oklarheter:

- Det nämns i promemorian att utvecklingstid ska hoppas över i samband med bestämmande av ramtid om det är förmånligare för den enskilde. Det bör klargöras närmare vad som avses med "förmånligare" i detta avseende.
- Enligt lagförslaget ska a-kassorna räkna ut normalarbetstid och dagsförtjänst men inte bevilja en ersättningsperiod till den enskilde. Vi ser här en systemteknisk utmaning eftersom det behöver säkerhetsställas att enskilda inte får felaktiga utbetalningar från a-kassorna bara på grund av att en ersättningsperiod beviljats av misstag i ärendehanteringssystemet.

I ett vidare perspektiv anser Pappers a-kassa att det kan framstå som märkligt att a-kassorna ska fatta beslut i ärenden som egentligen inte berör arbetslösa personer, utan istället personer som har en pågående anställning. Trots denna anmärkning så anser vi dock att lagförslaget i promemorian är bra i sak.

Kristian Englund

Biträdande kassaföreståndare &
Försäkringsansvarig

Pappers arbetslöshetskassa

Arbetslöshetskassornas samorganisation SO
Att: Tomas Eriksson

Remiss: Utvecklingstid (Ds 2019:24)

Sveriges a-kassor har begärt att Akademikernas a-kassa (AEA) ska lämna synpunkter på Ds 2019:24.

Akademikernas a-kassa har inget att invända mot föreslagen ändring i arbetslöshetsförsäkringen med anledning av införande av Utvecklingstid.

Akademikernas a-kassa

Anna Glennert
Försäkringsansvarig

A-kassa
BYGGNADS

seko
A-KASSAN FÖR SERVICE
OCH KOMMUNIKATION

Vårt datum
2019-11-20

Ert Dnr
Föreståndarmeddelande 83/19

Handläggare
Anders Wickander

Sveriges a-kassor
info@sverigesakassor.se

Synpunkter från Byggnads och Sekos a-kassor på Ds 2019:24 ”Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid”

Vi har getts möjlighet att lämna synpunkter på förslag till ändringar i arbetslöshetsförsäkringen med anledning av införandet av utvecklingstid.

Ändringarna görs för att den som haft utvecklingstid och därefter blir arbetslös, inte ska hamna i en sämre position om hen behöver ansöka om arbetslöshetsersättning. De huvudsakliga ändringarna avser reglerna om arbetsvillkor och ramtid samt tillerkännande av en ersättningsperiod. Nedan följer våra synpunkter på förslagen.

Arbetsvillkor och ramtid

I programmet utvecklingstid ska den enskilde kunna bedriva näringsverksamhet. Den näringsverksamheten vill departementet jämställa med näringsverksamhet som bedrivits med stöd till start av näringsverksamhet. Den läggs därför till som en tredje punkt i 14 § lag om arbetslöshetsförsäkring (ALF) och kan därmed inte medräknas vid prövning av arbetsvillkoret. Vi har inget att invända mot det.

Avseende ramtid ska utvecklingstid regleras i 16 e § ALF. Det innebär att tiden kan överhoppas vid bestämning av ramtid. Om det är förmånligare kan tiden dock istället medräknas. Det sistnämnda tillägget avser personer som förvärvat arbetat jämsides programmet i sådan omfattning att en eller flera månader är tillgodoräkningsbara till ett arbetsvillkor och dessutom förmånligare än de månader som skulle ingå i ramtiden om utvecklingsmånaderna hoppades över. Vi har inget att invända mot det.

Ersättningsperiod

Enligt den föreslagna 22 c § ALF ska a-kassans prövning av rätten till och storleken på aktivitetsstödet för deltagaren i programmet utvecklingstid göras på samma sätt som för deltagare i andra program med aktivitetsstöd, men utan att en ersättningsperiod beviljas. Avsikten är att dagar med aktivitetsstöd under deltagande i programmet inte ska samordnas med dagar med arbetslöshetsersättning och dagar med aktivitetsstöd under deltagande i andra program.

Av avsnitt 5.3 i skrivelsen framgår att departementet inte bedömer det nödvändigt med några förändringar i 15, 22 och 23 §§ ALF. Frågan är om inte det kan skapa oönskade situationer.

Avseende 15 § ALF menar man att bestämmelsen att arbete inte kan användas mer än en gång för att uppfylla ett arbetsvillkor inte påverkas, eftersom en ersättningsperiod inte ska beviljas. 15 § säger dock ingenting om någon ersättningsperiod. Den reglerar arbetsvillkoret. Det innebär att om a-kassan har fastställt ett arbetsvillkor för den som ska delta i programmet utvecklingstid, så är risken att det arbetsvillkoret är förverkat vid en prövning av rätten till arbetslöshetsersättning efter avslutat program. Vi förstår att det inte är departementets avsikt, men för att helt vara säker på att undvika en sådan situation, skulle man behöva skriva in ett undantag i 15 § ALF, så att arbete som använts för att fastställa ett arbetsvillkor till programmet utvecklingstid också får användas till ett arbetsvillkor för en ersättningsperiod.

När det gäller 22 och 23 §§ ALF verkar departementet ha utgått ifrån att de personer som ska delta i programmet utvecklingstid inte har en tillerkänd ersättningsperiod som de vid programstart kan återknyta till. I SOU 2018:24 "Tid för utveckling" föreslås att ett av kraven för att anvisas till utvecklingsledighet är att personen varit anställd hos arbetsgivaren de senaste tolv månaderna. Det inskränker möjligheten att vid programstart kunna fortsätta på en pågående ersättningsperiod, men omöjliggör det inte. Man kan tänka sig åtminstone tre situationer då en sökande kan ha en pågående ersättningsperiod vid programstart:

1. Den sökande är utvecklingsledig från en deltidsanställning som hen har fått arbetslöshetsersättning eller aktivitetsstöd jämsides.
2. Den sökande kan på grund av överhoppningsbar tid återknyta till en ersättningsperiod där hen fått arbetslöshetsersättning eller aktivitetsstöd innan den senaste anställningen påbörjades.
3. Den sökande har fått arbetslöshetsersättning under tjänstledighet från sin anställning enligt 19 a § eller 19 b § förordning om arbetslöshetsersättning (FALF).

Risken är att den föreslagna regleringen, som endast förhindrar beviljandet av en ersättningsperiod, kan innebära att aktivitetsstödet under utvecklingstiden i de fall det går att återknyta kommer att ingå i den befintliga ersättningsperioden på precis det sätt som inte är avsett. För att förhindra sådana situationer skulle man kunna särreglera aktivitetsstöd under utvecklingstid i 22 och 23 §§ ALF.

Kompensationsnivå och dagpenningtak

När man nu föreslår en reglering där aktivitetsstöd under utvecklingstid inte ingår i en ersättningsperiod, uppstår frågan vilken kompensationsnivå och vilket dagpenningtak som ska gälla under utvecklingstiden. Den befintliga regleringen av kompensationsnivån, som finns i 26 § ALF, är knuten till ersättningsperioden. Nivån är 80 procent under de första 200 dagarna av ersättningsperioden och 70 procent under resten av ersättningsperioden. Högsta möjliga dagpenning, det så kallade dagpenningtaket, regleras i 4 § FALF. Även den regleringen är knuten till ersättningsperioden. Kompensationsnivå och dagpenningtak för aktivitetsstöd under utvecklingstid måste regleras någonstans. Möjligen är det departementets avsikt att den regleringen ska göras i FALF, men det nämns inte i departementsskrivelsen.

Uppgiftsskyldighet

Reglerna om uppgiftsskyldighet i ALF föreslås utökas så att de även omfattar uppgifter om utvecklingstid. Vi har inga invändningar mot dessa förslag.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2020 utan några övergångsregler. Vi har inget att invända mot det.

För Sekos och Byggnads a-kassor

Anders Wickander

Anders Wickander

Referens
Inga-Lill Andersson
Tel: 08 463 31 62
Email: inga-lill.andersson@alfakassan.se

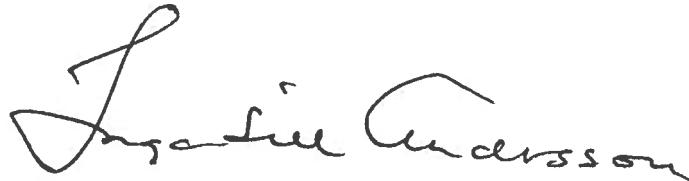
Sveriges a-kassor
Box 1110
111 81 Stockholm

Remissyttrande: Ds 2019:24, Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid

Alfa-kassans synpunkter

Alfa-kassan ställer sig positiv till det nya förslaget gällande utvecklingstid. Detta då det kan bidra till att personer som vill fortbilda sig till yrken inom branscher där det råder brist på arbetskraft gör detta.

Alfa-kassan ställer sig vidare positiv till att utredningen beaktat och vidtagit åtgärder som ska göra att individer som går in i utvecklingstid inte hamnar i ett sämre läge vid eventuell arbetslöshet.

Inga-Lill Andersson

Kassaföreståndare

Sveriges a-kassor
Box 1110
111 81 Stockholm

Angående ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid, Ds 2019:24

Ledarnas a-kassa har av Sveriges a-kassor givits möjlighet att lämna synpunkter angående Ds 2019:24, *Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid*.

Ledarnas a-kassa vill därför framföra följande.

Angående samordning med ersättningsperiod

De särregleringar i lagstiftningen som föreslås för personer som beviljas utvecklingstid innebär ytterligare undantag i en redan komplicerad lagstiftning. Det gäller bland annat frågorna om att utvecklingstid inte ska samordnas med arbetslöshetsförsäkringsperioden och att a-kassans beräkning av ersättning under utvecklingstid inte ska medföra att en ersättningsperiod startas.

Av motiven till förslagen anges att utvecklingstid ska införas i syfte att bidra till anställdas behov av att utveckla sin kompetens för att stärka sin fortsatta position på arbetsmarknaden. Den som får vikariera för den som ska gå programmet torde bli anställd och få lön med eller utan anställningsstöd.

I skälen till förslaget om att ingen samordning ska ske anges att deltagare i programmet utvecklingstid skulle kunna ha förbrukat större delen av sin ersättningsperiod och därigenom hamna i en sämre position vid arbetslöshet än om han/hon inte deltagit i programmet. Om en huvudsaklig målgrupp är personer som är tjänstlediga för att delta i programmet vilket antyds i motivförklaringen torde det vara ovanligt att dessa går ut i öppen arbetslöshet efter avslutat program.

Om syftet är att de personer som deltar i programmet ska skola om sig till bristyrken är det nog troligare att arbetsgivarna inte är särskilt intresserade av att släppa iväg sina anställda om det leder till att de efter avslutat program säger upp sig för att byta yrkesbana.

Utöver argumentet om att få skulle vilja delta i programmet om en eventuell ersättningsperiod kortas saknas det enligt Ledarnas a-kassa andra tydliga argument för varför just den här arbetsmarknadspolitiska åtgärden ska särregleras i jämförelse med andra åtgärder som syftar till att få fler i sysselsättning/täcka kompetensglapp. Tvärtom skulle det kunna leda till att personer som beviljas utvecklingstid och därefter blir arbetslösa kommer att få rätt till en dubbelt så lång period med ersättning på a-kassenivå som någon som beviljats ett annat arbetsmarknadspolitiskt program där programdagarna ingår i ersättningsperioden.

Angående möjligheten att bedriva egen verksamhet

Ledarnas a-kassa anser att undantaget som medger att den sökande kan bedriva egen verksamhet kan leda till svårigheter om den sökande återkommer till arbetslöshetsförsäkringen efter en period med utvecklingstid. Då inget anges specifikt i förslaget om utvecklingstid gäller nystartad

verksamhet och/eller redan befintlig blir presumtionen att det är möjligt både starta ny och återuppta befintlig verksamhet inom ramen för programmet.

För personer som tidigare haft uppehåll i sin verksamhet och som återupptar densamma under utvecklingstid kan det leda till att de helt måste avregistrera sin verksamhet för att återfå rätten till arbetslöshetsersättning när programmet avslutats.

Mattias Nyberg,

Försäkringsansvarig och Biträdande kassaföreståndare

AK 19-097

Sveriges a-kassor
Box 1110
111 81 Stockholm

Kommunals a-kassas yttrande över utredningen: Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid

Sveriges a-kassor har getts möjlighet att lämna synpunkter på utredningen *Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid* (DS 2019:24).

Kommunals a-kassa bedömer förslagen som logiska utifrån syftet att införa en attraktiv utvecklingstid som inte riskerar att drabba deltagare i programmet negativt om de blir arbetslösa.

Lagstiftaren bör dock ha i åtanke att detta innebär ytterligare särregleringar och undantag i arbetslöshetsförsäkringen och att det inte ligger i linje med kommittédirektiv 2018:8 om en ny arbetslöshetsförsäkring. Där ska föreslås ett mer ändamålsenligt regelverk med ökad förutsebarhet och minskad administration. Med det sagt så bedömer vi de föreslagna regeländringarna som hanterbara och vi delar utredningens bedömning att detta innebär en ökad administration.

Detta yttrande har beslutats av styrelsen för Kommunals a-kassa. I ärendets beredande har försäkringsspecialisten Theodor Berleen Danå deltagit.

Stockholm den 21 november 2019

Per Holmström
Styrelsens ordförande

STs a-kassa

Sveriges a-kassor
Box 1110
118 81 Stockholm

Datum
2019-11-20

Remissvar Ds 2019:24 Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid

STs arbetslöshetskassa fått möjlighet att lämna synpunkter på Ds 2019:24. A-kassan har inga synpunkter på förslaget.

STs arbetslöshetskassa

Martin Alexandersson
På uppdrag av styrelsens arbetsutskott